

O p r i c h t i n g e n W e r k z a a m h e d e n

P a r t i s a n e n A c t i e N e d e r l a n d

V O O R E N T I J D E N S D E B E V R I J D I N G

Aangeboden aan Zijne Koninklijke Hoogheid

Prins Bernhard der Nederlanden.

Samengesteld uit de originele gevechtsrapporten en het overzicht van het geheel door de oprichters.

Z I J D I E A L S P A R T I S A A N H U N L E V E N

G A V E N V O O R

G O D K O N I N G I N E N V A D E R L A N D

P. J. H a a g e n . (T o m)

R o e l L o o y (J a n)

H. S t r e e f k e r k .

K. L i n d e r s .

Th. B o o g a a r d s .

H. L u y k s .

P. v a n R i e l .

H. F r e d e r i c k s .

W. F l i p s e .

F o n s v a n d e r H e y d e n .

B e n V l e m m i n g s .

uit van de overleving aan onderduikers, ontstond een groep, die later direct in verbinding kwam met de Land-
Zeer spoedig nam deze groep de vorm aan van een K.P.
onderduikers en het verspreiden van illegale lectuur.
ingen geschieden weest
huis van Jacques onder diens leiding.
beruette bij Sander.
gedurende de gevechten afwezigheid van Jacques werden
verder sabotageplannen, die
groepen, later uitgrooiden en
werden tot de:
verder onderverdeeld
als volgt:
50 man.
70 man.
50 man.
30 man.
200 man.
25 man.
nog niet geformeerd.
nog niet geformeerd.
nog niet geformeerd.
districts commandant Frits.
25 man.
50 man.
50 man.

O p r i c h t i n g b e g i n 1943.-

Uit de hulpverlening aan onderduikers, ontstond een groep, die later direct in verbinding kwam met de Landelijke Organisatie voor Onderduikers. Zeer spoedig nam deze groep de vorm aan van een K.P., die zich in het begin bezig hield met het verzorgen van onderduikers en het verspreiden van illegale lectuur. De oprichting en verdere besprekingen geschieden meest ten huize van Jacques onder diens leiding. De uitvoerende leiding berustte bij Sander. Gedurende de gedwongen afwezigheid van Jacques werden enkele besprekingen gevoerd bij Bert. De K.P. leden stichten verder sabotageploegen, die met de K.P. Frits en diens groepen, later uitgroeiden en gecoördineerd werden tot de:

P a r t i s a n e n A c t i e N e d e r l a n d.

Deze bestond uit vier districten, verder onderverdeeld in r a y o n s .

De Schematische indeling was begin Juni 1944 als Volgt:

A. District	" de Kempen "	districtcommandant	Sander.	
	rayon Veldhoven	commandant	(Bokhout)	50 man.
	rayon Eersel	commandant	Kloosterman	70 man.
	rayon Bladel	commandant	Klaassens	50 man.
	rayon Oirschot	commandant	Kluvers	30 man.
B. District	Eindhoven	district organisator	Frits.	
	rayon Strijp	commandant	Jacques	200 man.
		ondercommandanten	Eb, Willy en Tom.	
	rayon Gestel	commandant	Paulus	25 man.
	rayon Stratum	nog niet geformeerd.		
	rayon Woensel	nog niet geformeerd.		
	rayon Tongelre	nog niet geformeerd.		
	rayon Centrum	nog niet geformeerd.		
C. District	Valkenswaard	districts commandant	Frits.	
	rayon Bergeyk	commandant	(Toon)	25 man.
D. District	Geldrop	districts commandant	Doove.	
	rayon Geldrop	commandant	Doove	50 man.
	rayon Heeze	commandant	(Simon)	50 man.

-0-

K.P. Werkzaamheden van de K.P. Sander tot het in actie komen der Partisanen Actie Nederland.

Einde 1943 werden voorbereidingen getroffen voor een overval op het gemeente bevolkingsregister te Eindhoven teneinde dit te vernietigen.

Hiervoor werd gebruik gemaakt van fleschjes fosfor, afkomstig van Engelse vliegtuigen.

Deze fleschjes werden door Sander aangevoerd en tot gebruik gereed ten huize van Jacques opgeslagen.

Na enkele besprekingen door Jacques, Sander, Dick en Tom, werden ze s'avonds door de ruiten in de afdeling

De bevolking van het gemeentehuis gedeponeed.
 Slechts één van de drie flesschen brak en deze werd door de politiewacht geblucht voordat groote schade was aangericht. Dit werd door Dick (Karel) en (Piet)
 Hierna volgde de overval op het gemeentehuis te Eersel, met de bedoeling persoonsbewijzen en zegels hiervoor te bemachtigen en het bevolkingsregister te vernietigen of mede te nemen.

De plannen hiervoor werden besproken door Jacques, Sander Dick en Tom ten huize van Jacques.

De overval die geschiedde door Sander, Dick, Tom Wim, en Jo, mislukte doordat de dienstdoende marechaussé kans zag zijn revolver te bemachtigen, waardoor Sander en Jo verwondingen door schieten opliepen.

In samenwerking met Dick, werden door Tom en Jacques fotoclichés vervaardigd van ausweizen en Persoonsbewijzen A 35 serie na, gedrukt te zijn door bemiddeling van Dick werden deze papieren in omloop gebracht.

Verschillende stroo-opslagplaatsen der Duitse Weermacht werden door middel van brandpakketten opgeruimd, onder meer door Sander, Janus en Jan G. De brandpakketten werden opgeslagen bij Jacques.

Door middel van springstof afkomstig van de mijnen en dat verschaft werd door Frits, werden twee hoogspanningsmasten opgeblazen, bij Acht door Tom, Jan, Frits en Wim bij Heeze door de K.P. van Frits.

Plannen tot het overvallen van het distributiekantoor te Eindhoven leidden bijna tot de arrestatie van Sander. Hoppenbrouwers plaatsvervangend directeur van dit kantoor werd gearresteerd en naar Duitschland overgebracht.

Het verraad dat hier in het spel was, is tot op heden niet opgelost, doch er wordt nog aan gewerkt.

De overval op het distributiekantoor te Bladel werd uitgevoerd door Jan, Tom, Sander, Jan G. Jan H. Beeks, Leo en Riek. De besprekingen hiervoor werden gevoerd door Sander bij Bert.

Verschillende besprekingen met andere K.P.'s werden gehouden om te geraken tot een grootsch opgezette overval bij het kamp Haaren, dit plan werd nooit uitgevoerd.

De buit afkomstig van Bladel, werd ter verdere verdeling bij Jacques ondergebracht.

Tijdens een van de transporten voor het in veiligheid brengen van geëllieerde piloten werd Tom gearresteerd.

Wij konden hem niet redden en hij werd tesamen met Harry 19 Augustus 1944 in het kamp Vught gefusilleerd.

Daags na de arrestatie van Tom werd Jacques gearresteerd, doordat geen huiszoeking werd verricht, werd hij wegens gebrek aan bewijs vrijgelaten.

Bij Bert werden besprekingen gevoerd over een wapentransport van Baarle- Nassau naar Eindhoven, aan dit transport werd deelgenomen door, Wim, Jan, en Beeks. Bij Het vertrek met de buit werden zij overvallen door S.S. Onder een regen van mitrailleurkogels ontsnapten zij. Helaas met achterlaten van vrachtauto, buit en rijwielen

De overval op de radio- opslagplaats te Bladel, waar 26 radiotoestellen werden buitgemaakt, werd uitgevoerd door Sander, Wim Frits, Beeks, Janus, Jan G. en Frans.

De telefoonsabotage, waardoor Eindhoven praktisch is afgesloten geweest van de overige plaatsen, werd uitgevoerd door de K.P. Sander en de volgende personen groepen der P.A.N. Groep Bersel, Groep Acht, Groep Oirschot, Groep Oome Jan en K.P. Frits.

Steeds werd de zoogenaamde Europakabel Berlijn-Parijs pas kort in gebruik genomen door de Duitse Weermacht, door de K.P. Sander onbruikbaar gehouden.

De spoorlijnsabotage werd uitgevoerd door de K.P. Sander en Frits, de volgende lijnen werden door middel van springstof vernield. Eindhoven- den Bosch, Eindhoven - Valkenswaard, Breda- Tilburg, Tilburg - Turnhout, Tilburg- den Bosch.

De Besprekingen hiervoor werden gevoerd bij Jacques en Bert. De springstof werd uitgereikt in het geheime hoofdkwartier van de P.A.N. in het centrum van Eindhoven.

Met de overzijde werd door de R.V.V. radiografisch contact opgenomen en onderhouden voor de P.A.N. voor het afwerpen van wapens. Op het afwerpterrein werd de de wacht gehouden door groepen van de P.A.N.

De wegsabotage die bestond uit het werpen van fleschscherven en spijkers op de weg en het aanbrengen van staaldraad en autovallen werd uitgevoerd door beide K.P.'s en door personen uit de P.A.N. groepen.

Gegevens van de G.D.N. fotocopiën, enz. werden door ons naar België doorgezonden.

Steeds werd onderlinge contact, ook het vervoeren van wapens enz. onderhouden door koeriers, later door koeriersters, toen de koeriers niet meer ongehinderd konden reizen.

Koerier waren: Tom, Martin, Jan G. Janus en Ben.

Koeriersters waren: Greet, Agnes en Rie.

Jan K.P. lid L o o y, die voor de bevrijding van Eindhoven naar Amsterdam was vertrokken werd begin October gearresteerd en op 24 October tesamen met zijn a.s. schoonvadervan Agnes in de Apollolaan gefusilleerd.

Werkzaamheden en Gevechtshandelingen der Partisanen Actie Nederland.

Sabotage Door Frits werd het contact opgenomen en onderhouden met de opgerichte gecoördineerde K.P. leiding, Landelijke sabotage Onder de Gewestelijk Sabotage Commandant Frank, later landelijk commandant. Waarna als Gewestelijk Commandant Peter optrad.

Enkele weken voor de bevrijding werden de rayons van Eindhoven, Woensel, Stratum, Tongelre en Centrum uitgebouwd. Door deze uitbouw was het mogelijk, dat zoals later bleek ongewenste elementen konden binnensluipen.

Op een bespreking van alle rayonscommandanten van de P.A.N. Eindhoven werd besloten tot het oprichten van een Staf P. A.N. Frits, Jacques, Sander, Harte, Jan en Dré namen toen de leiding, Eddy wed voor speciale doelen aangewezen.

Besloten werd toen:

1. Verdere uitbouw P.A.N. indeeling en instructielijst.
2. Het geven van de opdrachten tot bezetting bij optreden in het openbaar.
3. Wijze van verbindingen.
4. Richtlijnen arrestaties.

De Eindhovensche Rayons werden toen als volgt:

Woensel	commandant James	25 man.
Stratum	commandant Dré (vervanger Frans)	35 man.
Tongelre	commandant Henk	30 man
Gestel	commandant Paulus sinds Juni	35 man
Strijp	commandanten Eb en Willy	200 man
	speciale dienst Ley.	
Centrum	commandant Eddy	20 man.

Tijdens en na deze uitbouw werd met de gevechtshandelingen begonnen, die bestonden uit het maken van krijgsgevangenen van alleenlopende Duitschers en het halen van wapens van het gebombardeerde Vliegveld en uit diverse gebouwen waarin Duitschers gelegers waren.

Bij het trachten wapens buit te maken van alleen loopende Duitschers werden op 12 September 1944 door provocatie G. den Braber en K. Linders vanuit een motorzjyspan verradelijk neergeschoten. Door alle groepen van de P.A.N. werden de Duitse stellingen georganiseerd, geobserveerd, de resultaten hiervan werden aan de geallieerden doorgegeven.

Bij het terugtrekken der Duitschers werden deze bemoeilijkt door overal gepleegde wegsabotage, fleschscherven, spijkers en de ordenansen bij nacht door middel van staalkabels.

Door contacten met de spoorwegen en sabotage, gelukte het enkel met materiaal van de N.V. Philips geladen treinen op te houden, één lieten we zelfs onderduiken.

Doordat men een auto van de Grüne Politie tot buit wilde verklaren, ontstond des nachts in het villapark een vuurgevecht, tusschen de Grüne en een groep van de P.A.N.

Reeds toen werden de eerste krijgsgevangenen gemaakt, die ons veel hoofdbreken kostten om ze behoorlijk op te bergen.

17 September 1944. Werd tot openlijk verzet overgegaan, vooral in de Kempen, waar ongeveer 15 transportvliegtuigen waren neergeschoten en ongeveer 50 parachutisten, alsmede het materiaal uit de vliegtuigen in veiligheid werd gebracht.

De tevoren bepaalde punten werden zoo goed mogelijk bezet.

Door krachtadig ingrijpen werd voorkomen, dat onze geheele voorraad munitie door 5 landwachters en 2 agenten in beslag werd genomen.

Een groep van 10 man heeft in de nacht van 17 op 18 September de Duitschers van het station verjaagd en verdere brandsestichting voorkomen.

Reeds begin September waren verschillende Eindhovensche rayons in telefonisch contact met elkaar, dit is gebleven tot 24 September.

Bij de verdediging van het telefoonkantoor te Eindhoven sneuvelde Th. Boogaards.

18 September 1944. Werd door een groep gevechten geleverd op de Geldropsche weg, de Hertogstraat en de Burgt, in de Hoogstraat werden krijgsgevangenen gemaakt en vielen machinegeweren in onze handen.

Op de Leenderheide hadden zich Duitschers voorzien van automatische wapens opgesteld 60 man.

Door twintig man werden deze omsingeld en na een hevig vuur gevecht, gevolgd door een aanval met handgranaten vlogen de Duitschers in wilde vlucht weg. Het gevecht werd voortgezet in een volgend bosch, waaruit een hevig vuur als ontvangst voor onze mannen kwam.

P. van Riel en Harry sneuvelden, één werd zwaar gewond en één vermist. De Duitschers lieten vier doden achter. De volgende dag werd hier de aanval voortgezet, in opdracht van de Engelsche Commandant tesamen met Engelsche tanks. Een andere groep kwam in de richting Son in contact met de geallieerde parachutisten, een boerderij werd ontzet. Een onzer viel hier tijdelijk in Duitse handen. Een derde groep kreeg contact met de Duitschers in de omgeving v/d Eiken^{brug} waarbij krijgsgevangenen werden gemaakt en een flinke buit in onze handen viel.

19 September 1944

In de buitengemeenten hield men zich bezig met het verstrekken van gegevens aan de geallieerden over de Duitse posities. Door het Hoofdkwartier van de P.A.N. werden eveneens uitvoerige gegevens verstrekt, waaronder de laatste veranderingen aangebracht aan de Peelstelling.

De intocht der geallieerden, de gevechten werden voortgezet, de arrestaties namen een aanvang.

20 September 1944.

In de Kloosterdreef leverde een groep slag met de vijand en maakte krijgsgevangenen.

Een andere groep 30 man sterk met twee overvalwagens leverde slag bij Wintelre, waarbij zij door hevig Duitsch mortiervuur werden ontvangen. De Duitschers trokken terug met achterlating van hun materiaal, hierbij werden veel krijgsgevangenen gemaakt. Hevige gevechten werden geleverd in de omgeving van Nuenen. Naar Best werden verschillende patrouilles uitgezonden. Bij gevechten in de buitengemeenten sneuvelden, H. Freericks en W. Flipse. Het zuiveringswerk werd ook hier ter hand genomen. Verschillende P.A.N. leden gingen op verzoek van de geallieerden als gids mede.

In Netersel werd Fons van der Heyden door enkele Duitschers aangehouden, die hen ondervroegen of hij een parachutist in huis had. Hij had inderdaad een gewond parachutist in huis en kon niet ontkennen. Des middags werd hij gefusilleerd.

Bij koeriersdiensten werd in Oirschot, Ben Vlemmings toen hij trachtte met een Rotterdamsche line crosser door de linie heen te breken doodgeschoten.

Door de P.A.N. werd in belangrijke mate meegeholpen aan de opruimingswerkzaamheden van de vernielingen aangericht door het Duitse bombardement.

De volgende dagen werd doorgedaan met de arrestatie van verdachte personen.

In die rayons waar reeds lang voor de bevrijding was gezorgd voor de noodige gegevens en die zich aan de gegeven instructies hielden, verliepen deze arrestaties zonder excessen.

Het eigenlijke Partisanen werk was nu afgelopen.

24 September 1944.

kwam een einde aan de Partisanen actie Nederland als zodanig. Haar leden gingen over naar de eerste Compagnie Stoottroepen en naar de Blauwe Jagers thans Jagers.

214

T o t a a l zijn: 214 krijgsgevangenen gemaakt
705 arrestaties verricht
plus minus 800 geweren en 100 mitrailleurs buitge-
maakt evenals groote hoeveelheden pantservuisten
en handgranaten.

Eindhoven, 6 Juni 1945.-

(w.g.) J.H.A. HERMANS.

(w.g.) Th. C. DIRKS.